

T. B. M. M.

ZABIT CERİDESİ

Doksan altıncı inikat

15 . IX . 1944 Cuma

Münderecat

	Sayfa		Sayfa
1. — Sabık zabıt hulâsası	152	diğmesi	152
2. — Havale edilen evrak	152	2. — Sivas Mebusu E. Dizdar'm an-	
3. — Riyaset Divanının Heyeti Umu-		diğmesi	155
miyeye mâruzatı	152	5. — Müzakere edilen maddeler	153
1. — Başvekil Şükrü Saraçoğlu tara-		1. — Ankara Yüksek Ziraat Enstitüsü Fa-	
findan Vekâleten idare edilmekte olan		kültelerine paralı ve yatılı talebe alınmasına dair	
Hariciye Vekillğine Trabzon Mebusu		kanun lâiyhası ve Ziraat ve Bütçe Encümenleri	
Hasan Saka'nın tayin kılındığına dair Ri-		mazbataları (1/388)	153
yaseti Cumhuriyet tezkeresi (3/201)	152	2. — Muhasebei Umumiye Kanununun 77 nei	
2. — Maliye Vekillğinden istifa eden		maddesinin değiştirilmesine dair kanun lâiyhası	
Elâzığ Mebusu Fuat Agra'nın yerine		ve Maliye ve Bütçe Encümenleri mazbataları	
Antalya Mebusu Nurullah Esat Sümer'in		(1/317)	153:154
tâyin kılındığına dair Riyaseti Cumhuri-		3. — Yeniden radyo istasyonları kurulma-	
yet tezkeresi (3/202)	152	sına dair kanun lâiyhası ve Nafia ve Bütçe En-	
4. — Andicme	152	çümenleri mazbataları (1/341)	154:155,155:158
1. — Giresun Mebusu İ. Gürak'm an-			

1. — SABIK ZABIT HULÂSASI

Siird Mebusluğuna intihap edilen Emin Kılıçoğlu and içti;

Cuma günü toplanılmak üzere inikada nihayet verildi.

Reis Vekili	Kâtip	Kâtip
Bursa	İsparta	Erzincan
R. Camtez	K. Turan	B. K. Çağlar

2. — HAVALE EDİLEN EVRAK

Mazbatalar

1. — Muhasebei Umumiye Kanununun 77 nei maddesinin değiştirilmesine dair kanun lâyihası ve Maliye ve Bütçe Encümenleri mazbataları

(1/317) (Ruznameye);

2. — Yeniden radyo istasyonları kurulmasına dair kanun lâyihası ve Nafia ve Bütçe Encümenleri mazbataları (1/341) (Ruznameye).

BİRİNCİ CELSE

Açılma saati : 15

REİS — Dr. M. Germen.

KÂTIPLER : B. K. Çağlar (Erzincan), N. Baydar (Malatya).

REİS — Celse açılmıştır.

İki Riyaseti Cumhur tezkeresi vardır okutu-

yorum.

3. — RİYASET DİVANININ HEYETİ UMUMİYEYE MÂRUZATI

1. — Başvekîl Şükrü Saracoğlu tarafından Vekâleten idare edilmekte olan Hariciye Vekilliğine Trabzon Mebusu Hasan Saka'nın tâyin kılınmasına dair Riyaseti Cumhur tezkeresi (3/201)

No. 4/811

13 . IX . 1944

Büyük Millet Meclisi Reisliğine

Başvekil Şükrü Saracoğlu tarafından Vekâleten ifa edilmekte olan Hariciye Vekilliğine Başvekilin 13 . IX . 1944 tarihli ve 6/553 sayılı teklifi üzerine Trabzon Mebusu Hasan Saka'nın tâyin edilmiş olduğunu arz ederim.

Reisicumhur
İsmet İnönü

(Alkışlar).

2. — Maliye Vekilliğinden istifa eden Elâzığ

Mebusu Fuat Ağralı'nın yerine Antalya Mebusu Nurullah Sümer'in tâyin kılınmasına dair Riyaseti Cumhur tezkeresi (3/202)

No. 4/810

13 . IX . 1944

Büyük Millet Meclisi Reisliğine

Sihhi durumu devamlı çalışmasına mâni olduğundan dolayı Maliye Vekilliğinden istifa etmiş olan Elâzığ Mebusu Fuat Ağralı'nın istifası kabul edilerek Maliye Vekilliğine Başvekilin 13 . IX . 1944 tarihli ve 6/554 sayılı teklifi üzerine Antalya Mebusu Nurullah Esat Sümer'in tâyin edilmiş olduğunu arz ederim.

Reisicumhur
İsmet İnönü

(Alkışlar).

4. — ANDIÇME

1. — Giresun Mebusu İ. Gürak'ın andiçmesi

rica ederim.

REİS — Yeni intihap edilmiş olan mebus arkadaşların tahlifi için kürsüye gelmelerini

(Giresun Mebusu İhsan Gürak andiçti.)

(Alkışlar).

BAŞVEKİL Ş. SARAÇOĞLU (İzmir) — Arkadaşlar, gelen evraktaki iki kanun lâyihasının bu günkü ruznameye alınmasını rica ediyorum.

REİS — Başvekilin gelen evraktaki iki kanun lâyihasının ruznameye alınması hakkındaki teklifini reyinize arz ediyorum. Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

5. — MÜZAKERE EDİLEN MADDELER

1. — *Ankara Yüksek Ziraat Enstitüsü Fakültelerine paralı ve yatılı talebe alınmasına dair kanun lâyihası ve Ziraat ve Bütçe Encümenleri mazbataları (1/388)* [1]

REİS — Encümence bu kanunun müstaceliyetle müzakeresi için teklif vardır. Reye arz ediyorum. Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Heyeti umumiyesi hakkında mütalâa var mı? Maddelerin müzakeresine geçilmesini reyinize arz ediyorum. Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Ankara Yüksek Ziraat Enstitüsü Fakültelerine paralı ve yatılı talebe alınmasına dair kanun

MADDE 1. — Ankara Yüksek Ziraat Enstitüsü Fakültelerine her yıl, 1838 sayılı kanunun 2005 sayılı kanunla değiştirilen ikinci maddesi hükmü dairesinde paralı yatılı olmak üzere yerli ve yabancı talebe alınabilir.

Talebeden alınacak ücretler, biri kayıt esnasında ve diğerleri birinci kânun ve mart ayında olmak üzere üç taksitte alınır. Talebeden alınacak ücretlerle bunların iâşe ve ibateleri ve bu hususta kullanılacak memur ve müstahdemlerin ücretleri için sarfolunacak paralar nazım varidat ve masraf hesaplarında gösterilir ve bunlardan mali yıl sonuna kadar sarfedilmeyen miktarlar ertesi yıla devrelunür.

Paralı yatılı talebe adedine göre istihdam edilcek ücretli memur ve müstahdemlerin kadroları Muvazenei Umumiye Kanunlarına bağlı cetvellerde gösterilir.

REİS — Madde hakkında mütalâa var mı? Maddeyi reyinize arz ediyorum. Kabul edenler... Etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.

MUVAKKAT MADDE — 1944 mali yılında bu kanun esasları dairesinde alınacak paralı yatılı talebe sayısına göre istihdamı gerekli görülen memur ve müstahdem kadroları ilişik cetvelde gösterilmiştir.

REİS — Maddeyi reyinize arz ediyorum. Kabul edenler... Etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.

MADDE 2. — Bu kanun neşri tarihinden mer'idir.

REİS — Madde hakkında mütalâa var mı?

[1] 252 sayılı basmayazı zaptın sonundadır.

Maddeyi kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

MADDE 3. — Bu kanunun hükümlerini ieraya Maliye ve Ziraat Vekilleri memurdur.

REİS — Maddeyi reyinize arz ediyorum. Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Kanunun heyeti umumiyesini reyinize arz ediyorum. Kabul edenler... Etmeyenler... Kanun kabul edilmiştir.

2. — *Muhasebei Umumiye Kanununun 77 nci maddesinin değiştirilmesine dair kanun lâyihası ve Maliye ve Bütçe Encümenleri mazbataları (1/317)* [1]

REİS — Encümen müstacelen müzakeresini teklif etmektedir. Bu teklifi reyinize arz ediyorum. Kabul edenler... Etmeyenler... Müstacelen müzakeresi kabul edilmiştir.

Heyeti umumiyesi hakkında mütalâa var mı? Maddelere geçilmesini reyinize arz ediyorum. Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Muhasebei Umumiye Kanununun 77 nci maddesinin değiştirilmesi hakkında kanun

MADDE 1. — 26. V. 1927 tarihli ve 1050 sayılı Muhasebei Umumiye Kanununun 77 nci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir:

(Başvekâlet bütçesinin mesture tertibiyle Gümrük ve İnhisarlar Vekâleti, Emniyet ve Orman Umum Müdürlükleri bütçelerinin istihbarat tertiplerine ait ita ve tediye emirleri mesûl vekil ile Maliye Vekili ve Başvekil taraflarından müştereken imza edilmiş bir kararnameye müsteniden tanzim olunur. Bu ita ve tediye emirleri gereğince tediye yapılması aneak imza eden vekillerin mevkilerini muhafaza etmelerine bağlıdır.)

REİS — Mütalâa var mı? Maddeyi reyinize arz ediyorum. Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

MADDE 2. — Bu kanun neşri tarihinden mer'idir.

REİS — Maddeyi reyinize arz ediyorum. Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

MADDE 3. — Bu kanunun hükümlerini ieraya İera Vekilleri Heyeti memurdur.

REİS — Maddeyi reyinize arz ediyorum. Ka-

[1] 254 sayılı basmayazı zaptın sonundadır.

bul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Kanunun heyeti umumiyesini arz ediyorum. Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

3. — *Yeniden radyo istasyonları kurulmasına dair kanun lâihesi ve Nafia ve Bütçe Encümenleri mazbataları (1/341) [1]*

REİS — Encümenin müstaceliyet teklifi vardır, evvelâ bunu reynize arz ediyorum; kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Heyeti umumiyesi hakkında söz isteyen var mı?

Dr. O. Ş. ULUDAĞ (Konya) — Hükümet memleketin en büyük ihtiyaçlarından birini daha tamamlamak üzere bir tekten ibaret olan radyo merkezimizi çoğaltıyor. Esasen geçenlerde Basın ve Yayın Umum Müdürlüğü meselesi burada müzakere edilirken bir kaç radyo merkezinin daha kurulması lüzumu konuşulmuş ve bu hususta ben de bazı fikirler arz etmiştim. Bu fikirlerin az zamanda Hükümet tarafından Meclise sunulması beni cidden sevindirmiştir. İstanbul'da geçen sene bazı tecrübeler yapıldı. Eski İstanbul radyosu esasen Osmaniyede kurulan beş kilovat rejimli bir merkezden ibaret bulunuyordu. Ve bu beş kilovat seneler geçtikçe kıymetini ve kuvvetini kaybetmiş, üç kilovata inmişti. Aylarca devam eden tecrübeden sonra bu fizik şartların iyi netice vermiyeceği anlaşılmıştı. Hükümet bunu anlamış ve yerinde bir kararla kapatmış, fakat az zamanda memleketin bu radyo ihtiyacını karşılamak için Meclise önümüzdeki lâihayı sunmuştu. Bundan anlıyoruz ki bir tek merkezden ibaret olan şimdiki radyomuz 60 kilovat rejimlidir. İcaabında bu 120 kilovata kadar çıkacaktır. Bu rejim dünyada hatırı sayılır bir rejimdir. Her tarafa neşriyat yapabilir. Fakat yine görüyoruz ki, bizim dünyaya hitap etmek için tesis ettiğimiz kısa dalgalı radyomuz 60 kilovat üzerine işliyebileceği halde 20 kilovat üzerine işliyor. 60 ve icabında 120 kilovat üzerinden işleyecek olan radyomuzun 20 kilovat üzerinde işlemesi bir noksanır. İslahı ise tesisi kadar güçtür. Yeni merkezlerin bunu tamalaması elbette düşünülecektir. Uzun dalgamızın şimdiye kadar kaç kilovatla işlediğini bilmiyorum. Ancak bizim kısa dalgamız maalesef hatalıdır. Sebebi: Milletlerarası anlaşma pilâni dairesinde bu dalga uzunluğu tâyin edilirken galiba ufak hatalar yapılmıştır. Bu hatalar dolayısıyla bizim uzun dalgamız Paris'in tesirinde kalıyor. Benim hatırımda kaldığına göre bu dünya harbinin başlangıcında bazı muhabere olmuş, hatta bazı vaatler de yapılmıştır. Bir çok masraflar dolayısıyla biz dalga uzunluğunu

[1] 253 sayılı basmayazı zaptın sonundadır.

değiştiremiyorduk, fakat Paris bunu kabul etmişti. Sonradan durum dolayısıyla imkân hâsıl olamamıştır.

Hükümetten rica ederim ki, Ankara'nın bu uzun dalgasını başka bir şekle koysunlar. İcaberse Büyük Millet Meclisinden lâzımgelen tahsisatı istesinler.

Kısa dalgamıza gelince Ankara'nın kısa dalgasının dünyanın her tarafından duyulması lâzımdır. Vakıta yeni inşa edilecek radyo merkezleri 50 kilovat olacaktır, nihayet bir tanesi de 100 kilovat olacaktır. Ankara'da 120 kilovat üzerine işleyecek olan bir müessesemiz 20 kilovattla işliyor. Bunu da islah edecek olursak iyi olur. Bunu Hükümetten rica ederim.

Bizim radyo bilgilerimiz bu son dünya harbi esnasında bambaşka bir şekil almıştır. Elektrikle az çok uğraşmış ve tıbbın da elektrik kısmında çalışmış bir arkadaşımız olmak sıfatiyle hemen arz edeyim ki, benim bu harpten önce bildiğim röntgen ve elektrik malûmatım alt üst olmuştur. İliş bir şey bilmiyorum, her şey değişmiştir. Radyo da öyle. Bunun için bütün dünyadaki radyolar yepyeni istikamet almış iken hatta bir çok memleketlerde bunları yerin altında yapacak kadar tedbirler düşünülürken Hükümet tabiidir ki, bu gibi noksanları da düşünecektir. Kanun heyeti umumiyesiyle mümküneldir. Can ve yürekten iştirak ediyorum.

REİS — Başka mütalâa var mı? Maddelere geçilmesini reye arz ediyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Yeniden radyo istasyonları kurulmasına dair kanun

MADDE 1. — İera Vekilleri Heyetince kararlaştırılacak yerlerde yeniden kurulacak radyo istasyonları inşası, tesisi ve mevcut istasyonun esaslı tevsi, tadil ve islahı için 5 500 000 liraya kadar 1945 ve 1946 yıllarına geçici taahhütlere girişmeğe Başvekil mezundur.

REİS — Mütalâa var mı? Maddeyi reynize arz ediyorum. Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

MADDE 2. — Birinci maddede yazılı işlerden bina inşaat ve tesisatına ait kısmı ve tahsisatı ve taahhüde girişmek salâhiyeti İera Vekilleri Heyeti kararıyle Nafia Vekillğine devredilir. Ancak bu işlere ait proje ve tafsilât resimleriyle keşif evrakı ve her nevi şartnameleri ve kabul muameleleri Nafia Vekillliği ve Basın ve Yayın Umum Müdürlüğü tarafından müstereken yapılır.

REİS — Mütalâa var mı? Maddeyi reynize arz ediyorum. Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

MADDE 3. — Bu işlere ait teknik tesisat 2490 sayılı Arttırma ve Eksiltme ve İhale Ka-

nunu ve tadilleri hükümlerine tâbi değildir.

REİS — Mütalâa var mı? Maddeyi reyinize arz ediyorum. Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

MUVAKKAT MADDE 1. — 1944 malî yılı Muvazenei Umumiye Kanununa bağlı (A) işaretli cetvelin Basın ve Yayın Umum Müdürlüğü kısmında (Yeniden kurulacak radyo istasyonları inşası, tesisi ve mevcut istasyonun esaslı tevsi, tadil ve ıslahı her türlü masrafları) adı ile yeniden açılan 115/A faslına birinci madde ile taahhüde girilecek işler için 1 500 000 lira fevkalâde tahsisat konulmuş ve bu fasıl adı geçen kanuna bağlı (E) işaretli cetvelin Basın ve Yayın Umum Müdürlüğü kısmına ilâve edilmiştir.

REİS — Mütalâa var mı? Maddeyi reyinize arz ediyorum. Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

MUVAKKAT MADDE 2. — Birinci muvakkat madde ile yeniden açılmış olan 115/A faslına ait olmak üzere 1944 malî yılı Muvazenei Umumiye Kanununa bağlı (R) işaretli cetvelin Basın ve Yayın Umum Müdürlüğü kısmına aşağıdaki formül ilâve edilmiştir:

115/A : Yeniden kurulacak radyo istasyonları inşası, tesisi ve mevcut istasyonun esaslı tevsi, tadil ve ıslahı her türlü masrafları «Bu işlere ait projelerin tanzimine, inşaat ve tesisatın murakabesine, tecrübe işletmelerine mütalâlik her türlü masraflarla bu hususta istihdam edileceklerin ücret ve her türlü masrafları bu tertipten verilir.»

REİS — Mütalâa var mı? Maddeyi reyinize arz ediyorum. Kabul edenler... Etmeyenler... Ka-

bul edilmiştir.

MADDE 4. — Bu kanun neşri tarihinden mer'idir.

REİS — Mütalâa var mı? Maddeyi reyinize arz ediyorum. Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

MADDE 5. — Bu kanunun hükümlerini icraya İera Vekilleri Heyeti memurdur. -

REİS — Mütalâa var mı? Maddeyi reyinize arz ediyorum. Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Lâyiha'nın heyeti umumiyesini açık rey ile reyinize arz ediyorum.

2. — *Sivas Mebusu E. Dizdar'ın andığımesi.*

REİS — Yeni gelmiş olan Sivas Mebusu arkadaşımızı tahlife davet ediyorum.

(Sivas Mebusu Eşref Dizdar andığıti).
(Alkışlar).

REİS — Yeniden radyo istasyonları tesisine dair kanuna rey vermiyen zevat var mı?

Rey toplama muamelesi bitmiştir.

Açık rey neticesini arz ediyorum:

Yeniden radyo istasyonları kurulmasına dair olan kanuna (258) rey verilmiştir. Nisap mevcuttur, muamele tamamdır. Binaenaleyh kanun (258) rey ile kabul edilmiştir.

Bayram münasebetiyle ayın 27 nei gününe kadar devam edecek bir tatili Heyeti Celilenizin muvafakatınıza arz edeceğim. Kabul buyuranlar... Kabul edilmiştir.

Eylülün 27 nei çarşamba günü saat 15 te toplanılmak üzere inikada nihayet veriyorum.

Kapanma saati : 15,30

Yeniden radyo istasyonları kurulmasına dair olan kanuna verilen reylerin neticesi

(Kanun kabul edilmiştir.)

Âza adedi	: 455
Reye iştirak edenler	: 258
Kabul edenler	: 258
Reddedenler	: 0
Müstenkifler	: 0
Reye iştirak etmeyenler	: 197
Mühaller	: 0

[Kabul edenler]

AFYON KARAHİSAR
İ. H. BALTACIOĞLU
Dr. A. H. SELGİL

AĞRI
H. BAYRAK

AMASYA
N. AKTIN
Z. TARHAN

E. URAS
A. K. YİĞİTOĞLU

ANKARA

M. AKSOLEY
B. BAYKAN
A. BAYTIN
H. O. BEKATA
A. ÇUBUKCU
E. DALDAL
H. N. MIHÇIOĞLU
ANTALYA
N. AKSOY
Dr. G. KAHRAMAN
N. E. SUMER

AYDIN

Dr. H. ALATAŞ
Dr. M. GERMEN

BALIKESİR

M. AKPINAR
O. N. BURCU
H. KÜÇÜKLER
S. ÖRGEEVREN
G. K. ÖZALP
F. TIRITOĞLU
İ. H. UZUNÇARŞILI
BİLECİK

A. ESEN
K. GÜLEK
Dr. M. SUNER

BİNGÖL

T. BANGUOĞLU

BOLU

H. Ş. ADAL
Korgrl. A. ALPTOĞAN
H. R. ÖYMEN
C. ÖZÇAĞLAR
C. S. SİREN
Dr. Z. ÜLGEN

BURDUR

İ. N. DİLMEN
Dr. A. R. YEŞİLYURT
BURSA

R. CANİTEZ
A. DURU
A. M. ERHAN
M. F. GERÇEKER
Dr. R. GÜRAN
Dr. M. T. SİMER
G. N. TINAZ

ÇANAKKALE

S. BATU
R. BULAYIRLI

H. ERGENELİ
ÇANKIRI

Dr. A. ARKAN
M. A. RENDA
ÇORUH

A. R. EREM
M. M. KANSU
A. TÜZÜN

ÇORUM

H. AKDOĞAN
N. ATALAY
Dr. M. CANTEKİN
M. ÇAĞIL

DENİZLİ

F. ASAL
H. GÜNVER

DİYARBAKIR

Dr. İ. T. ÖNGÖREN
K. ŞEDELE

EDİRNE

M. E. AĞAOĞULLARI
F. BALKAN
E. DEMİRAY
M. N. GÜNDÜZALP
Dr. F. MEMİK

ELAZIĞ

H. KİŞİOĞLU
İ. YALÇIN

ERZİNCAN

B. K. ÇAĞLAR
A. FIRAT
Ş. SÖKMENSÜER

ERZURUM

A. AKYÜREK
S. ALTUĞ
N. DUMLU
N. ELGÜN
Ş. KOÇAK
G. Z. SOYDEMİR

ESKİŞEHİR

İ. ARUKAN
İ. U. AYKURD
GAZİANTEP

Dr. M. A. AĞAKAY
Ö. A. AKSOY
C. S. BARLAS
Dr. M. CANBOLAT
B. KALELİ
M. ŞAHİN

GİRESUN

M. AKKAYA
İ. SABUNCU
N. OSTEN
A. ULUS

GÜMÜŞANE

Ş. ERDOĞAN
R. GÜRELİ
C. SELEK
E. S. TÖR

HATAY

G. E. DURUKAN
B. S. KUNT

İÇEL

F. C. GÜVEN
E. İNANKUR
R. KORALTAN
Ş. TUGAY

İSPARTA

K. AYDAR
M. KARAAĞAÇ
H. ÖZDAMAR
K. TURAN

İSTANBUL

Dr. G. ATAÇ
A. BAYINDIR
Dr. K. C. BERKSOY
A. H. DENİZMEN
Dr. H. DİKER
A. Ş. ESMER
İ. A. GÖVSA
Z. KARAMURSAL
Ş. Â. ÖGEL
F. ÖYMEN
V. SARIDAL
İ. H. ÜLKMEN
A. R. TARIHAN

İZMİR

Ş. ADALAN
B. ARIMAN
C. BAYAR
E. ÇINAR
S. EPİKMEN
Ş. SARACOĞLU

KARS

E. DEMİREL
G. H. DURUDOĞAN
Ş. KARACAN
F. KÖPRÜLÜ
Dr. E. OKTAY

Z. ORHON

E. ÖZOĞUZ
KASTAMONU
T. COŞKAN
H. ÇELEN
Dr. F. ECEVİT
Z. ORBAY
N. TAMAÇ
KAYSERİ

R. ÖZSOY
M. K. ŞATIR
M. TANER
N. TOKER
KIRKLARELİ

Z. AKİN
Ş. ÖDÜL
Dr. F. UMay
KIRŞEHİR

F. ÇOBANOĞLU
F. SELER
İ. TURAN
KOCAELİ

R. AKCA
S. ARTEL
Dr. F. Ş. BÜRGE
A. DİKMEN
R. FENMEN
İ. S. YİĞİT
KONYA

S. ARIKAN
V. BİLGİN
M. A. BİNAL
G. A. F. CEBESOY
H. KARAGÜLLE
N. H. ONAT
Dr. O. Ş. ULUDAĞ
KÜTAHYA

H. BENLİ
Dr. A. S. DELİLBAŞI
M. ERKMEN
Ö. B. UŞAKLI
MALATYA

E. BARKAN
N. BAYDAR
M. ÖKER
Dr. C. ÖZELÇİ
M. Ş. ÖZPAZARBAŞI
M. PEKTAŞ
O. TANER
T. TEMELLİ

MANİSA

Korgl. A. R. ARTUN-
KAL
H. BAYUR
R. N. EDGÜER
Ş. R. HATİPOĞLU
F. KURDOĞLU
H. SARHAN
MARAŞ
Dr. K. BAYIZIT
R. KAPLAN
H. R. TANKUT
A. H. TANPINAR
MARDİN
Gl. S. DÜZGÖREN
E. ERGİN
R. ERTEN
H. MENEMENCİOĞLU
Dr. A. URAS
L. ÜLKÜMEN
MUĞLA
S. GÜNEY
C. KARAMUĞLA
H. KİTABCI
MUŞ
K. KOTAN
NİĞDE
A. G. BODRUMLU

H. MENGİ
Dr. R. F. TALAY
H. ULUSOY
ORDU
İ. ÇAMAŞ
Dr. V. DEMİR
Dr. Z. M. SEZER
H. YALMAN
M. YARIMBIYIK
RİZE
Dr. S. A. DİLEMRE
A. ZIRH
SAMSUN
C. BİLSEL
Z. DURUKAN
Amiral F. ENGİN
İ. EZGÜ
N. FIRAT
S. ERBAY
N. ÖZTUZCU
M. A. YÖRÜKER
SEYHAN
Ş. İŞCEN
C. ORAL
SİİRD
A. R. ESEN
E. KILIÇCIOĞLU

SİNOB

C. ATAY
Dr. B. KÖKDEMİR
H. ORUCOĞLU
İ. H. SEVÜK
SİVAS
İ. H. BAŞAK
H. İŞIK
Tuğamiral H. GÖKDA-
LAY
R. Ş. SİRER
İ. M. UĞUR
A. YURDAKUL
TEKİRDAĞ
R. APAK
E. ATAÇ
F. ÖZTRAK
E. PEKEL
C. UYBADIN
TOKAD
S. ÇELİKKOL
R. ERİŞKEN
C. KOVALI
G. PEKEL
TRABZON
S. ABANOZOĞLU
M. S. ANAMUR
S. DAY
T. GÖKSEL

R. KARADENİZ
H. SAKA
L. YAVUZ
TUNCELI
N. S. SILAN
H. ÜÇÖZ
URFA
K. BERKER
R. SOYER
E. TEKELİ
S. K. YETKİN
VAN
İ. ARVAS
N. BERKER
YOZGAD
C. ARAT
Z. ARKANT
Y. D. KARSLIOĞLU
S. KORKMAZ
A. SUNGUR
ZONGULDAK
Ş. DEVRİN
A. GÜREL
H. KARABACAK
H. A. KUYUCAK
Y. Z. ÖZENCİ
Ş. TANSAN
R. VARDAR

[Reye iştirak etmeyenler]

AFYON KARAHİSAR
H. ÇERÇEL
A. ÇETİNKAYA
M. GÖNENÇ
A. TAŞKAPILI
B. TÜRKER (Hasta)
S. YURDKORU
AĞRI
R. R. PASIN
H. TUGAÇ
ANKARA
Gl. N. ANILMIŞ (Ma-
zur)
F. R. ATAY
R. BÖREKÇİ
M. ERİŞ
İ. İNÖNÜ (R. C.)
M. KAYAOĞLU

M. ÖKMEN
Z. YÖRÜK
ANTALYA
H. T. DAĞLIOĞLU
Dr. H. KURAL
T. SÖKMEN
Dr. C. TUNCA
AYDIN
Gl. R. ALPMAN
N. GÖKTEPE
A. S. LEVEND
Dr. R. LEVENT
A. MENDERES
BALIKESİR
H. ÇARIKLI
M. DEMİR
P. ETÇIOĞLU
H. KARAN

H. ONAT
Y. S. UZAY
BİLECİK
M. Ş. ESENDAL
BİNGÖL
F. F. DÜŞÜNSEL
BİTLİS
M. ERTAN
B. OSMA
BOLU
H. C. ÇAMBEL
BURDUR
Ş. ENGİNERİ
BURSA
A. AKGÜÇ
Gl. A. ATLI
F. GÜVENDİREN
M. B. PARS

Dr. S. KONUK
ÇANAKKALE
Ş. T. ARSAL
R. N. GÜNTEKİN
A. KAMÇIL
ÇANKIRI
B. ERKİN
A. İNAN
T. ONAY
ÇORUH
A. US
ÇORUM
E. S. AKGÖL
Dr. C. ALPER
İ. EKER (Mazur)
N. KAYAALP (Hasta)
DENİZLİ
Y. BAŞKAYA (Hasta)

Dr. H. BERKMAN
A. EGE
N. KÜÇÜKA
E. A. TOKAD
Dr. B. Uz
DIYARBAKIR
R. BEKİT
O. OCAK
Gl. K. SEVÜKTEKİN
Ş. ULUĞ
ELAZIĞ
F. AĞRALI
F. A. AYKAÇ
S. SAĞIROĞLU
ERZİNCAN
F. KALFAGİL
A. S. İLTER
ERZURUM
Gl. P. DEMİRHAN
R. DİNÇ
M. H. GÖLE
ESKİŞEHİR
Y. ABADAN
İ. ÖZDAMAR
E. SAZAK
GAZİANTEP
Dr. A. MELEK
Ş. ÖZDEMİR (Hasta)
GİRESUN
F. ATLI
İ. GÜRAK
A. SAYAR
Gl. İ. SÖKMEN (Hasta)
GÜMÜŞANE
H. F. ATAÇ
HAKKÂRİ
A. R. GÖKSİDAN
HATAY
A. Ş. DEVRİM
H. ILGAZ
H. SELÇUK
A. TÜRKMEN (Hasta)
İÇEL
Dr. M. BERKER
T. C. BERİKER
Gl. Ş. TÜRSAN
İSPARTA
C. TÜZEMEN

İSTANBUL
A. K. AKYÜZ
C. E. ARSEVEN
Gl. R. BELE
S. CİMCOZ
G. B. GÖKER
F. HAMAL
Gl. K. KARABEKİR
H. KORTEL
N. MENEMENCİOĞLU
H. C. YALÇIN
İZMİR
M. BİRSEL
Dr. H. H. CURA
R. KÖKEN
H. MENTEŞE
H. ONARAN
E. ORAN
Dr. K. ÖRS (Mazur)
Ş. YUNUS
H. Â. YÜCEL (V.)
KARS
C. DURSUNOĞLU
KASTAMONU
A. BİNKAYA
H. ÇORUK (Hasta)
R. SALTUĞ
T. TAŞKIRAN
KAYSERİ
F. BAYSAL
A. H. KALAÇ
Ö. TAŞÇIOĞLU
C. TÜZEL
S. H. ÜRGÜPLÜ (V.)
KIRKLARELİ
Korgrl. K. DOĞAN
N. A. KANSU
KİRŞEHİR
Ş. TORGUT
KOCAELİ
Gl. M. BAKÜ
S. PEK
İ. TOLON
S. YARGI
KONYA
S. ÇUMRALI
A. H. DİKMEN

Ş. ERGUN
F. GÖKMEN
Dr. S. IRMAK
K. OKAY
T. F. SILAY
A. R. TÜREL (V.)
KÜTAHYA
B. ATALAY
S. KUTMAN
H. PEKCAN
R. PEKER
A. TİRİDOĞLU
V. UZGÖREN
MALATYA
H. SAĞIROĞLU
K. SAYIN
M. N. ZABCI
MANİSA
O. ERÇİN
İ. ERTEM
Dr. S. E. KÂATÇILAR
K. KARAOSMAN
Y. ÖZEY
F. USLU
MARAŞ
A. YAYCIOĞLU
MARDİN
İ. F. ALPAYA (İ. Â.)
MUĞLA
Orgl. İ. ÇALIŞLAR
F. O. MENTEŞEOĞLU
MUŞ
H. KILIÇOĞLU (Hasta)
NİĞDE
R. DOLUNAY
F. SOYLU
H. TEPEYRAN (Hasta)
ORDU
Ş. AKYAZI (Hasta)
H. ŞARLAN (Mazur)
S. S. TARCAN
RİZE
T. B. BALTA
H. C. BELÜL
K. KAMU

F. SİRMEN (V.)
SAMSUN
H. ÇAKIR
SEYHAN
D. ARIKOĞLU
S. ÇAM
K. ÇELİK
Gl. N. ELDENİZ
Dr. K. SATIR
H. URAN (V.)
A. M. YEGENA
SİİRD
S. TUNCAY
B. TÜRKAY
SİNOB
C. K. İNCEDAYI
SİVAS
M. Ş. BLEDA
E. DİZDAR
A. ESENBEL
Ş. GÜNALTAY (Rs. V.)
K. KİTAPÇI
N. SADAK
TEKİRDAĞ
N. TRAK
TOKAD
M. DEVELİ
H. N. KEŞMİR
N. POROY
R. A. SEVENGİL
TRABZON
M. AYDIN
F. A. BARUTCU
H. N. BOZTEPE
D. EYİBOĞLU
URFA
H. S. COŞAR
A. K. TECER
VAN
M. BOYA
YOZGAD
M. ALLIOĞLU
S. İÇÖZ
ZONGULDAK
Dr. R. BARKIN
E. ERİŞİRGİL

Ankara Yüksek Ziraat Enstitüsü Fakültelerine paralı ve yatılı talebe alınmasına dair kanun lâiyhası ve Ziraat ve Bütçe Encümenleri mazbataları (1/338)

T. C.

Başvekâlet

Muamelât Umum Müdürlüğü

Tetkik Müdürlüğü

Sayı : 71 - 235 3/1442 6/2437

4 . IX . 1944

Büyük Millet Meclisi Yüksek Reisliğine

Ankara Yüksek Ziraat Enstitüsü Fakültelerine paralı ve yatılı talebe alınmasına dair Ziraat Vekilliğince hazırlanan ve İcra Vekilleri Heyetince 9 . VIII . 1944 tarihinde Yüksek Meclise arzı kararlaştırılan kanun lâiyhasının esbabı mucibesıyla birlikte sunulmuş olduğunu arz ederim.

Başvekil

Ş. Saracoğlu

Ankara Yüksek Ziraat Enstitüsü Fakültelerine paralı ve yatılı talebe alınmasına dair kanun lâiyhasının esbabı mucibesi

1943 senesi Muvazenei Umumiye Kanununun 18 nei maddesi mucibince Ankara Yüksek Ziraat Enstitüsüne 2005 numaralı kanunun 2. maddesi hükmüne tevfi kan yerli ve yabancı pansiyoner talebe alınacağına dair olan muvakkat hükmün 1944 mali yılından itibaren kaldırılmasına işin daimî mahiyeti hasebiyle prensip kararı verilmiş olduğundan daimî olarak paralı ve yatılı talebe almakta olan Yüksek Ziraat Enstitüsü için bu talebelerin alınabilmesine ait bir kanun lâiyhasının hazırlanması zaruri görülmüştür.

Kanun lâiyhasının hazırlanmasında daimî olarak paralı ve yatılı talebe almak imkânı ile beraber bu talebelerin Enstitüde barınma esasları da dikkate alınmış ve bu hususta 2005 sayılı pansiyon kanununun hükümlerinden ve tatbikatta alınan neticelerinden istifade edilmiştir.

Ziraat Encümeni mazbatası

T. B. M. M.

Ziraat Encümeni

Esas No. 1/338

Karar No. 16

8 . IX . 1944

Yüksek Reisliğe

Ankara Yüksek Ziraat Enstitüsü fakültelelerine paralı ve yatılı talebe alınmasına dair olup Encümenin ize tevdi buyurulan kanun lâyihası tetkik ve mütalâa olundu.

Ziraatimizin muhtaç bulunduğu elemanları yetiştiren bu değerli müesseseye bu defa paralı yatılı talebe alınması hakkındaki lâyiha encümenimizce sevinçle karşılanarak aynen kabul edilmiş ve yalnız 10 neu maddeye daha vuzuh vermek için değişiklik yapılmıştır.

Bütçe Encümenine tevdi kılınmak ve acele müzakeresi kararlaştırılmak üzere Yüksek Reisliğe sunuldu.

Ziraat En. Reisi Y.	Bu M. M.	Kâtip
Manisa	Bursa	Bursa
Yaşar Özey	Aziz Duru	Aziz Duru
Çorum	Çorum	Kırşehir
H. Akdoğan	N. Atalay	İ. Turan
Niğde	Sivas	Yozgad
B. Dolunay	İ. M. Uğur	M. Alhoğlu

Bütçe Encümeni mazbatası

T. B. M. M.

Bütçe Encümeni

Mazbata No. 138

Esas No. 1/338

13 . IX . 1944

Yüksek Reisliğe

Ankara Yüksek Ziraat Enstitüsü Fakültelelerine paralı ve yatılı talebe alınmasına dair Ziraat Vekilligince hazırlanıp Başvekâletin 4 . IX . 1944 tarihli ve 6/2437 sayılı tezkeresiyle Yüksek Meclise sunulan kanun lâyihası Ziraat Encümeni mazbatasıyla birlikte Encümenimize tevdi buyurulmakla mezkûr Enstitü rektörüyle Maliye Vekâleti namına Bütçe ve Mali Kontrol Umum müdürü hazır oldukları halde tetkik ve müzakerelendi.

1943 malî yılına kadar Muvazenei Umumiye kanunlarına konan bir hükümle Maarif Vekâletince idare edilen mektep pansiyonlarına ait bulunan 2005 sayılı kanunun ikinci maddesi esasları dairesinde Ankara Yüksek Ziraat Enstitüsüne paralı ve yatılı yerli ve yabancı talebe almamakta ve bunların iâşe ve ibateleri aynı esaslara göre temin olunmakta idi.

Daimî mahiyet gösteren hükümlerin 1944 malî yılından itibaren Muvazenei Umumiye kanunlarına dercedilmemesi hususundaki prensip

kararı üzerine bu madde dahi 1944 yılı Muvazenei Umumiye Kanunundan çıkarılmış bulunmaktadır.

Bu lâyihanın aynı hükmün daimileştirilmesini temin maksadiyle tanzim edildiği mucip sebeplerin tetkikinden ve alınan izahlardan anlaşılmaktadır.

Lâyihanın ihtiva ettiği maddelerin bir kısmı 2005 sayılı kanunun ikinci maddesindeki hükümleri ve bir kısmı da alınacak paraların muhasebe usulünü ve bu iş için gerekli kadroların temini şeklini ve yatısız talebe ile daimî ve gece vazifesi olmayan maaşlı, ücretli memur ve müstahdemlerin de parası mukabilinde iâşe edebilecekleri esasını ihtiva etmekte ve bir muvakkat madde ile de 1944 yılı içinde istihdamı zaruri kadro cetveli lâyihaya eklenmektedir.

Encümenimiz, yaptığı müzakere sonunda bu lâyihadan gayenin her yıl bütçe kanunlarında tekrar edilen bir hükmün daimileştirilmesi olduğunu gözönünde tutarak lâyihaya yalnız bu hük-

mün alınması ve buna taksit müddetlerine, muhasebe usulüne ve kadroya ait hükümlerin de ilâvesiyle maksadın daha kısa bir surette istihsal edilebileceği neticesine varmış bulunduğundan bu esas dairesinde lâyihayı yeniden tanzim etmiştir.

Bu suretle hazırlanan lâyiha müstacelen müzakere edilmek dileği ile Umumî Heyetin tasvibine arz edilmek üzere Yüksek Reislığe sunulur.

Reis V.	Bu M. M.	Kâtip
Kastamonu	Edirne	İstanbul
T. Çoşkan	M. N. Gündüzalp	F. Öymen

Antalya
N. E. Sumer

Hatay
H. Selçuk

İzmir
M. Birsal

Rize
T. B. Balta

Yozgad
S. İçöz

Diyarbakır
Ş. Uluğ

İsparta
M. Karaağaç

Kütahya
H. Pekcan

Tokad
H. N. Keşmir

Zonguldak
E. Erişirgil

Giresun
M. Akkaya

İstanbul
H. Kortel

Manisa
F. Kurdoğlu

Tokad
R. A. Sevengil

Zonguldak
H. A. Kuyucak

HÜKÜMETİN TEKLİFİ

Ankara Yüksek Ziraat Enstitüsü Fakültelerine paralı ve yatılı talebe alınmasına dair kanun lâyihası

MADDE 1. — Ankara Yüksek Ziraat Enstitüsü Fakültelerine paralı ve yatılı olarak yerli ve yabancı talebe almır.

MADDE 2. — Talebeden alınacak ücret, Fakültelerin bulunduğu mahallin rayici nazara alınmak suretiyle her sene Muvazenei Umumiye Kanuniyle tesbit olunur.

MADDE 3. — Gerek Enstitü Fakültelerinde gerek diğer pansiyon ve mekteplerde paralı ve yatılı olarak kayıtlı bulduklarını resmi vesikalarla ispat eden mütaaddit (baba bir öz) kardeşlerin ikincisinin ücretinden % 15, diğerlerinin ücretlerinden % 20 tenzilât yapılır.

MADDE 4. — Devlet memurlarından yedinci ve daha aşağı derecede olanların Enstitü Fakültelerinde okuyan çocuklarının mektep ücretlerinden % 10 tenzilât yapılır.

MADDE 5. — Kayıt ve kabul müddetlerinden ayrı zamanlarda fakültele paralı ve yatılı talebe kabul olunmaz.

MADDE 6. — Paralı ve yatılı talebenin müddeti bir ders yılıdır. Paralı ve yatılı talebeler her ders yılı başında kayıtlarını yenilerler. Yatılı talebeden alınacak ücretler, birinciteşrin, Birincikânun ve mart aylarında olmak üzere üç taksitte tahsil edilir. Birinci taksit, talebenin koydolunduğu gün ikinci ve üçüncü taksitler birincikânun ve mart ayları başlarında tahakkuk ettirilir. Birinci taksit tediye olunmadan talebe fakülteye almamaz.

Bir taksit devresi esnasında Enstitü ile alâkasını kesen talebeye bu devreye ait taksitten bir şey iade olunmaz.

MADDE 7. — Ankara Yüksek Ziraat Enstitüsü Fakültelerine alınacak paralı yatılı talebenin taksit paraları, nâzım hesaplar meyanında açılacak bir hesaba irat ve bu talebelerin iâşe ve ibate masraflarıyla kullanılacak memur ve müstahdemlerin ücretleri, Ziraat Vekâleti bütçesinde aynı mahiyette açılacak bir fasla tahsisat kaydedilerek tediye olunur.

ZİRAAT ENCÜMENİNİN DEĞİSTİRİŞİ

Ankara Yüksek Ziraat Enstitüsü Fakültelerine paralı ve yatılı talebe alınmasına dair kanun lâyihası

MADDE 1. — Hükümetin 1 nei maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 2. — Hükümetin 2 nei maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 3. — Hükümetin 3 neü maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 4. — Hükümetin 4 neü maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 5. — Hükümetin 5 nei maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 6. — Hükümetin 6 nei maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 7. — Hükümetin 7 nei maddesi aynen kabul edilmiştir.

BÜTÇE ENCÜMENNİN DEĞİŞTİRİŞİ

*Ankara Yüksek Ziraat Enstitüsü Fakültelerine
paralı ve yatılı talebe alınmasına dair kanun
lâyihası*

MADDE 1. — Ankara Yüksek Ziraat Enstitüsü Fakültelerine her yıl, 1838 sayılı kanunun 2005 sayılı kanunla değiştirilen ikinci maddesi hükmü dairesinde paralı yatılı olmak üzere yerli ve yabancı talebe alınabilir.

Talebeden alınacak ücretler, biri kayıt esnasında ve diğerleri birinci kânun ve mart aylarında olmak üzere üç taksitte alınır. Talebeden alınacak ücretlerle bunların iâşe ve ibateleri ve bu hususta kullanılacak memur ve müstahdemlerin ücretleri için sarfolunacak paralar nazım varidat ve masraf hesaplarında gösterilir ve bunlardan malî yıl sonuna kadar sarfedilmeyen miktarlar ertesi yıla devrolunur.

Paralı yatılı talebe adedine göre istihdam edilecek ücretli memur ve müstahdemlerin kadroları Muvazenei Umumiye Kanunlarına bağlı cetvellerde gösterilir.

Hü.

MADDE 8. — Paralı ve yatılı talebe adedi-ne göre istihdamı zaruri olan ücretli memur ve müstahdemlerin kadrosu her sene Ziraat Vekâleti bütçesiyle birlikte Büyük Millet Meclisi-nin tasvibine arzlanır.

MADDE 9. — Paralı yatılı talebeden tahsil olunan paralardan mali sene nihayetine kadar sarfedilmeyen miktar ertesi seneye devrolunur.

MADDE 10. — Ankara Yüksek Ziraat Ensti-tüsü Fakültelerinde yatısız okuyan talebelerle daimî ve gece vazifesi olmayan maaşlı ve ücretli (tedris heyeti dâhil) memur ve müstahdemler, işe edilmelerini istedikleri takdirde tabelâ mucibince nüfus başına günde isabet edecek masrafın yarısından % 10 fazlasını vermek ve tabelâyâ dâhil olmak suretiyle yemek yiyebilirler.

MUVAKKAT MADDE — 1944 mali yılı zarfında paralı ve yatılı talebe miktarına göre istihdamı icabeden memur ve müstahdem kadroları bu kanuna bağlı cetvelde gösterilmiştir.

MADDE 11. — Bu kanun neşri tarihinden mer'idir.

MADDE 12. — Bu kanunun hükümlerini icraya Maliye ve Ziraat Vekilleri memurdur.

9 . VIII . 1944

Bş. V. ve		
Ha. V. V.	Ad. V.	M. M. V.
Ş. Saracoğlu	A. R. Türel	A. R. Artunkal
Da. V.	Mal. V.	Mf. V.
Hilmi Uran	F. Ağralı	Yücel
Na. V.	İk. V.	S. İ. M. V.
Sırrı Day	Fuad Sirmen	Dr. H. Alataş
G. İ. V.		Zr. V.
Suad H. Ürgüblü	Ş. R. Hatipoğlu	
Mü. V.	Ti. V.	
A. F. Cebesoy	C. S. Siren	

Zr. E.

MADDE 8. — Hükümetin 8 nei maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 9. — Hükümetin 9 neu maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 10. — Ankara Yüksek Ziraat Ensti-tüsü Fakültelerinde yatısız okuyan talebelerle daimî ve gece vazifesi olmayan maaşlı ve ücretli «Tedris heyeti dâhil» memur ve müstahdemler, işe edilmelerini istedikleri takdirde tabelâ mucibince nüfus başına beher öğün için isabet edecek masrafın yüzde on fazlasını vermek ve tabelâyâ dâhil olmak suretiyle yemek yiyebilirler.

MUVAKKAT MADDE — Hükümetin muvakkat maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 11. — Hükümetin 11 nei maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 12. — Hükümetin 12 nei maddesi aynen kabul edilmiştir.

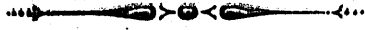
MUVAKKAT MADDE — 1944 malî yılında bu kanun esasları dairesinde alınacak paralı yatılı talebe sayısına göre istihdamı gerekli görülen memur ve müstahdem kadroları ilişik cetvelde gösterilmiştir.

MADDE 2. — Bu kanun neşri tarihinden mer'idir.

MADDE 3. — Bu kanunun hükümlerini icraya Maliye ve Ziraat Vekilleri memurdur.

CETVEL

Ücret	Aded	Memuriyetin nev'i
50	12	Müzakereci
40	2	İdare memuru
80	1	Muhasebeci
30	2	Muhasebe memuru
100	1	Doktor
80	1	Diş tabibi
50	1	Revir hemşiresi

Yeniden radyo istasyonları kurulmasına dair kanun
lâyihası ve Nafia ve Bütçe Encümenleri
mazbataları (1/341)

T. C.

Başvekâlet

Muamelât Umum Müdürlüğü

Kararlar Müdürlüğü

Sayn : 71 - 240, 3/1452, 6/2452

Büyük Millet Meclisi Yüksek Reisliğine

Yeniden radyo istasyonları kurulmasına dair hazırlanan ve İera Vekilleri Heyetince 7 . IX . 1944 tarihinde Yüksek Meclise arzı kararlaştırılan kanun lâyihasının esbabı mucibesıyla birlikte sunulmuş olduğunu arz ederim.

Başvekil

Ş. Saracoğlu

Yeni radyo istasyonları kurulması hakkında kanun projesi mucip sebepler
lâyihası

Memleketimizin yegâne sesi olan Ankara Radyosu, bugün, 60 kilovat takatında çalışan ve icabında 120 kilovat takata kadar çıkabilecek kudrette inşa edilmiş bulunan bir istasyondur ve uzun dalga 1648 metre, kısa dalga 19,74 ile 31,70 metrede olmak üzere üç dalga üzerinden neşriyat yapmaktadır.

Uzun dalga 1648 metre üzerinden yapılan neşriyat, yurdumuz içindir türk sesini ve türk görüşünü yabancı memleketlere ulaştırmakta ise kısa dalga 19,74 ve 31,70 bandlarından istifade edilmektedir.

Halbuki, Ankara radyosunun uzun dalga üzerinden yaptığı neşriyat, yurdumuzun bazı kısımlarında pekaz ve fena bir şekilde duyulmakta ve bazı kısımlarında ise hiç dinlememektedir Kısa dalgalı postamızın takatı ise 20 kilovattan ibaret bulunduğundan dünyanın bazı yerlerinde Türk sesinin duyulma şartları istediğimiz mükemmeliyette değildir. Hele gündüzleri kısa ve uzun dalgalı postalarımızın duyulma şartları, gerek vasıf, gerekse mesafe bakımından mühim nispette fenadır.

İşte bu mahzurları önlemek ve yurdun neresinde ikamet ederse etsin halkımızın radyo dinlemesini ve dünya gidişinden haberdar olmasını sağlayacak imkânları hazırlamak üzere uzun müddetden beri tetkikler ve hazırlıklar yapılmakta idi. Bu kerre Amerika'dan uzun ve orta dalga üzerinden neşriyat yapabilecek istasyonlar satın alma imkânları elde edilince böyle bir teşebbüs ne miktar bir tahsisatla başarılabileceği hesaplandı ve işin ehemmiyeti muvacehesinde gerek tahsisatın gerekse kanuni salâhiyetlerin istihsalini sağlayacak kanuni hükümlerin yüksek huzurunuzda takdimi düşünüldü.

Bu kanunla istenilen tahsisat 5 500 000 (beş milyon beş yüz bin) liradan ibarettir; bu tahsiat ile üç adet 50 şer kilovatlık orta dalga radyo istasyonu ve bir adet 100 kilovatlık kısa dalga radyo istasyonu satın alınabilmesi, bunlar için başlıca sekiz adet bina inşa edilebilmesi ve bu binalar için gerekli arsaların istimlak olunabilmesi, lüzumlu yabancı radyo mütehassıslarının getirilebilmesi ve gerek mübaya, gerekse inşaat sırasında ve hattâ ilk tecrübe işletmeleri esnasında istihdamı lâzım

gelecek olan memur, müstahdem, mütehassis, usta gibi personelin maaşları, ücretleri, harerrahları, tazminatları ve diğer her türlü masrafları ödenebilmesi temin olunacaktır. Gerek yeniden kurulacak radyo istasyonlarının inşası, gerekse mevcut radyo istasyonunun tevsi ve ıslahı ile ilgili her türlü proje ve tafsilât resimleriyle mukavemet hesapları ve keşif evrakı ve şartnamelerin tanzim ve ihzarına müteallik biçümle işlerin Nafia Vekâleti ile Basın ve Yayın Umum Müdürlüğü tarafından müştereken yapılması projenin 2 nci maddesiyle teklif olunmaktadır. Bu istisnai hükümden maksat, binaların içine konacak tesisatın hususiyetiyle mütenasip projelerin ihzarını teminden ibarettir. Çünkü gayet hassas makinelerden müteşekkil olan bir radyo istasyonu, inşasında bulunabilecek pek küçük bir kusur yüzünden işleyemez bir hale gelebilir; halbuki bu kabil inşaatta, her gün yeni terakkiler kaydolunmakta ve bunlar ekseriyetle ancak radyo işleriyle doğrudan doğruya ilgili kimseler tarafından takip edilmektedir. Bu itibarla radyo istasyonlarıyla alakalı her türlü fennî proje ve evrakın Nafia Vekâleti ile Basın ve Yayın Umum Müdürlüğü tarafından müştereken ihzarı halinde bu mahzurlar asgariye inecektir.

Yurdumuzda yeniden kurulacak olan dört radyo istasyonunun istilzam ettiği masraf, 5 000 000 lira olarak hesaplanmakta ise de, bu katı bir rakam olmadığından bunda % 10 - 20 bir eksik veya fazla payının bulunması ihtimalinin daima nazarı dikkate alınması zarureti vardır. Çünkü iş o kadar teferruatlı ve şümüllüdür ki, teşebbüsün bütün safhalarının gerektirdiği masrafları şimdiden ve bilhassa bu müstacel şartlar altında hesaplamak imkânsızlığı karşısında bulunmaktadır. Meselâ, bina hacimlerini tamamiyle ve katiyetle tesbit eylemek mümkün olmadığından bu tahminlere havalandırma tesisatı masrafları konmamıştır.

5 500 000 liralık tahsisatın takriben 3 000 000 lirası, inşaat için düşünülmüştür. Fakat bu miktarın takriben 2 000 000 lira tutan üçte ikisini (2/3 ünü), gelecek malî yıla bırakmak mümkündür. Çünkü binalar, Mart 1945 ayında ihale edilebilse, bunların inşaatının ikmali, ancak ve en yakın bir ihtimalle, 1945 malî yılı içinde mümkün olacaktır. Binaenaleyh 5 500 000 liralık tahsisattan bu miktar düşünülecek olursa bu malî yıl için, Basın ve Yayın Umum Müdürlüğü bütçesine ilâve edilen 3 500 000 liranın teşebbüse girilmesine kâfi geleceği tahmin edilmektedir, bu mülâhaza iledir ki, projenin muvakkat maddesine 3 000 000 lira konulmuştur. Bu miktar tahsisatın konulduğu 115 A sayılı (yeniden kurulacak radyo istasyonları inşaat ve her türlü masraflar) faslının sarf mahalleri hakkında yukarıda kâfi izahatta bulunulmuştur.

Nafia Encümeni mazbatası

T. B. M. M.
Nafia Encümeni
Karar No. 15
Esas No. 1/341

11 .IX. 1944

Yüksek Reisliğe

Yeniden radyo istasyonları kurulmasına dair hazırlanan ve İcra Vekilleri Heyetince Yüksek Meclise arzı kararlaştırılıp Başvekâletin 6/2452 numaralı tezkeresiyle sunulup Encümenimize havale buyurulan kanun lâyihası ve mucip sebepleri mazbatası Nafia Vekili ve Basın ve Yayın Umum Müdürü huzuriyle okundu ve müzakere edildi.

Esbabı mucibe raporunun mütalâasından ve Matbuat Umum Müdürünün verdiği şifahi izahattan halen mevcut radyo yayımından memleketin her tarafında istifade edilemediği anla-

şılmış ve radyonun gerek meslek ve gerekse marifet bilgilerinde en büyük yayım vasıtaları olduğu bu devirde arzedilen noksanlığın biran evvel izalesi için yeniden üç radyo merkezi inşasına tesis ve Ankara radyosunun esaslı surette tevsi, tadil ve ıslahı lüzumuna kanaat hâsıl edilerek kanun lâyihası esas itibarıyla Encümenimize mütefikan kabul edilmiştir.

Maddelerin müzakeresine geçilerek:

Birinci tahsisat maddesi tadilen kabul edilmiştir.

İkinci maddede bu işleri ikiye ayırarak ilk

inşaat kısmının 3611 sayılı kanun ahkâmına tev-
fikân Nafia Vekâletince yapılması tensip ve
madde o tarzda tadil edilmiştir.

İkinci tesisat kısmı radyo idaresinin ihtisası
dahilinde olduğu cihetle Basın ve Yayın Umum
Müdürlüğüne yapılması lüzumu kabul edilmiş-
tir.

Şu kadar ki: Bilhassa bu tesisatın ihtisas işi
olduğu ve cihan harbi dolayısıyla tedarik ve
kurulmasındaki müşkülât nazarı itibara alın-
arak tesisat kısmının 2490 sayılı Arttırma ve
Eksiltme Kanunundan istisna edilerek tanınmış
firmalardan iştirak edebileceklerden alınacak
tekliflere göre temini kabil olabileceği anlaşılmış
ve bu maksatla üçüncü madde ilâve edil-
miştir.

Hükümetin muvakkat maddesiyle diğer mad-
deleri aynen kabul edilmiştir. Kanun lâiyhasının

müzakeresi esnasında memlekette yurt ihtiyacı-
na uygun ve ucuz radyo alma makinelerinin
teksiri ile halkın bahusus elektrik tenvirat ve
kuvvetine malik olmıyan şehir ve köylerin, rad-
yo yayımından istifadesini temin zaruretine de
temas edilerek bu hususun da biran evvel halli
Hükümetten temenniye şayan görülmüştür.

Bermucibi havale Bütçe Encümenine tevdi
buyurulmak üzere Yüksek Reisliğe sunuldu.

Nafia En. Reisi	Bu. M. M.	Kâtip
Eskişehir	İsparta	İsparta
İ. Arukan	K. Aydar	K. Aydar
Ankara	Edirne	Erzincan
A. Baytın	E. Demirel	A. S. İlter
Kayseri	Konya	Malatya
M. Taner	F. Gökmen	M. Ş. Özpazarbaşı
Maras		Urfa
H. R. Tankut		R. Soyer

Bütçe Encümeni mazbatası

T. B. M. M.

Bütçe Encümeni

Mazbata No. 139

Esas No. 1/341

13. IX. 1944

Yüksek Reisliğe

Yeniden radyo istasyonları kurulmasına
dair olup Başvekâletin 6/2452 sayılı tezkere-
siyle Yüksek Meclise sunulan kanun lâiyhası
Nafia Encümeni mazbatasıyla birlikte Encü-
menimize tevdi buyurulmakla Basın ve Yayın
Umum müdür muavini ile Maliye Vekâleti na-
mına Bütçe ve Malî Kontrol Umum Müdür
muavini hazır oldukları halde tetkik ve müza-
kere olundu.

Ankara radyo merkezinin uzun dalga üze-
rinden yapılan ve memleketimize mahsus olan
yayımlarını memleketimizin bazı kısımları iyi
dinlemiyor ve bazı kısımlarında ise hiç işidi-
lemiyor.

Türk sesini yabancı memleketlerde duyurma-
ğa mahsus olan kısa dalgalı postanın takatı
da 20 kilovat olduğundan bu dalga üzerinden
yapılan söz ve ses yayımlarının bazı memleket-
lerde duyulma şartları da istenilen mükemmeli-
yette değildir.

Lâyiha, bu mahzurları ortadan kaldırmak
üzere ve yurdumuzun bazı yerlerinde yeniden
50 şer kilovatlık üç tane orta dalga ve bir

tane 100 kilovatlık kısa dalga istasyonunun te-
sisini teminen 5,5 milyon liraya kadar gelecek
yıllara geçici taahhütlerde bulunmağa salâhi-
yet ve 1944 malî yılı için 1,5 milyon liralık
tahsisat verilmesi maksadıyla tanzim olun-
muştur.

Encümenimizde geçen müzakerelerden ve
verilen izahlardan: Bu istasyonları verebilecek
olan memleketlerden, şarp dolayısıyla Hükü-
metlerince konmuş tazyitlerin kaldırılmış bu-
lunmasından dolayı bu istasyonları temin ve te-
darik mümkün olabileceği, ancak lâiyhada tes-
bit edilen 5,5 milyon liranın katî olmayan tah-
minî bir hesaba göre tanzim edilmiş bulunduğu
ve istenilen tahsisatın varidat fazlasıyla karşı-
lanacağı anlaşılmış ve lâyiha Encümenimizde
de esas itibariyle muvafık görülerek Nafia En-
cümenince hazırlanan metin üzerinden müza-
kere edilmiş ve aşağıdaki değişikliklerle kabul
edilmiştir.

Birinci madde, Nafia Encümeninin Ankara
istasyonunda esaslı surette tadil ve ıslâhına mâ-
tuf fıkrasıyla Hükümet lâiyhasının birinci mad-

desi birleştirilmek suretiyle tanzim olunmuştur.

İkinci ve üçüncü maddeler, Nafia Encümenince tesbit edilen şekilde aynen kabul edilmiştir.

Hükümet lâyihasında mevcut muvakkat madde, birinci maddenin yeni şekline göre kaleme alınmış ve birinci muvakkat madde olarak yazılmıştır.

Nafia Encümeninin birinci maddesindeki son fıkranın, verilecek tahsisatın sarf mahallini göstermesi itibarıyla Muvazenei Umumiye Kanununun (R) cetveline ilâvesini istilzam ettiğinden ikinci muvakkat madde ile bu husus temin edilmiştir.

Bu lâyiha dolayısıyla Encümenimizde geçen müzakerelerde gelecek yıllara geçici taahhüt salâhiyeti verilmesi istenilen 5,5 milyon liranın katı teklifler alınmamış olunmasından dolayı tahmini hesaplara müstenit olduğu ve bilhassa bu miktara soğutma tesislerine ait bedel ve masrafların dâhil edilmemiş bulunduğu, 1944 yılı için teklif olunan 1,5 milyon liralık fevkalâde tahsisatın da bugünkü tahsilât vaziyeti nazarı itibare alınarak tesbit edilmiş bulunduğu ve yeniden yapılacak istasyonların takatlerine göre memleketimizin, bilhassa gündüzleri, bazı kısımlarının yine neşriyatı alamıyacağı ve muhtelif memleketlerin radyo istasyon takatlarını bugünkü harp dolayısıyla istedikleri kadar

arttırabildikleri için bu yeni istasyonlar neşriyatında bazı teşevvüşler ihtimali mevcut bulunduğu, ancak bu vaziyetlerin teknik bakımdan tadil ve ıslâhı mümkün olabileceği anlaşılmıştır.

Encümenimiz, bu lâyiha dolayısıyla de radyo yayınlarında memleketimizin kültür ihtiyaçlarına hakikî bir surette cevap verebilecek ıslah ve tekemmüller yapılması ve bilhassa Türkçe yayınlara ses ve telaffüz bakımlarından daha çok ilgi gösterilmesi, radyo alıcı, ucuz ve memleketimizin şartlarına uygun, aletler tedarikinin temini, işletme elâmanlarının yetiştirilmesi hususundaki temennilerini tekrarlamıştır.

Yukarıda arz edilen esaslar dairesinde yeniden hazırlanan kanun lâyihası müstacelen müzakere edilmek dileği ile Umumî Heyetin tasvibine arz edilmek üzere Yüksek Reisliğe sunulur.

Reis V.	Bu M. M.	Kâtip
Kastamonu	Edirne	İstanbul
T. Coşkan	M. N. Gündüzalp	F. Öymen
Antalya	Balıkesir	Çanakkale
N. E. Sumer	S. Örgüçevren	S. T. Arsal
Giresun	İsparta	Manias
M. Akkaya	M. Karaağaç	F. Kurdoğlu
Rize	Tokad	Trabzon
T. B. Balta	H. N. Keşmir	M. S. Anamur
	Zonguldak	
	H. A. Kuyucak	

HÜKÜMETİN TEKLİFİ

Yeniden radyo istasyonları kurulmasına dair kanun lâyihası

MADDE 1. — Yeniden kurulacak radyo istasyonları için 5 500 000 liraya kadar 1944 - 1946 yıllarına geçici taahhütlere girişmeğe Başvekil mezundur.

NAFIA ENCÜMENİNİN DEĞİŞTİRİŞİ

Yeniden radyo istasyonları kurulmasına dair kanun lâyihası

MADDE 1. — İcra Vekilleri Heyetince kararlaştırılacak yerlerde yeniden kurulacak radyo istasyonları inşa ve tesisi ve mevcut istasyonun esaslı tevsi ve tadil ve ıslahı için 1945 ve 1946 malî yıllarına geçici taahhütlere girişmek ve her senenin tediyatı o sene bütçesine konmak üzere 5 500 000 (beş milyon beş yüz bin) liraya kadar sarfiyat icrasına Başvekil mezuniyet verilmiştir.

BÜTÇE ENCÜMENİNİN DEĞİŞTİRİŞİ

Yeniden radyo istasyonları kurulmasına dair kanun lâyihası

MADDE 1. — İcra Vekilleri Heyetince kararlaştırılacak yerlerde yeniden kurulacak radyo istasyonları inşası, tesisi ve mevcut istasyonun esaslı tevsi, tadil ve ıslahı için 5 500 000 liraya kadar 1945 ve 1946 yıllarına geçici taahhütlere girişmeğe Başvekil mezundur.

Hü.

Na. E.

B. E.

MADDE 2. — 1 nci madde de gösterilen işlere ait proje ve tafsilât resimleriyle mukavemet hesapları ve keşif evrakı ve şartnameler Nafia Vekâletiyle Basın ve Yayın Umum Müdürlüğü tarafından müştereken hazırlanır.

MADDE 2. — Birinci madde de yazılı işlerden bina inşaat ve tesisatına ait kısmı ve tahsisatı ve taahhüde girişmek salâhiyeti İcra Vekilleri Heyeti kararıyle Nafia Vekilliğine devredilir. Ancak bu işlere ait proje ve tafsilât resimleriyle keşif evrakı ve her nevi şartnameleri ve kabul muameleleri Nafia Vekilliği ve Basın ve Yayın Umum Müdürlüğü tarafından müştereken yapılır.

MADDE 3. — Bu işlere ait teknik tesisat 2490 sayılı Arttırma ve Eksiltme ve İhale Kanunu ve tadilleri hükümlerine tâbi değildir.

MADDE 2. — Nafia Encümeninin ikinci maddesi aynen

MADDE 3. — Nafia Encümeninin üçüncü maddesi aynen

MUVAKKAT MADDE —
1944 malî yılı Muvazenei Umumiye Kanununa bağlı (A) işaretli cetvelin Basın ve Yayın Umum Müdürlüğü kısmında « yeniden kurulacak radyo istasyonları inşaat ve her türlü masrafları » adıyla açılan (115 A) fasla 1 500 000 lira fevkalâde tahsisat konulmuş ve bu fasıl, mezkûr kanuna bağlı (E) işaretli cetvelin Basın ve Yayın Umum Müdürlüğü kısmına ilâve edilmiştir.

MUVAKKAT MADDE — Hü-kümetin muvakkat maddesi aynen kabul edilmiştir.

MUVAKKAT MADDE 1. —
1944 malî yılı Muvazenei Umumiye Kanununa bağlı (A) işaretli cetvelin Basın ve Yayın Umum Müdürlüğü kısmında (Yeniden kurulacak radyo istasyonları inşası, tesisi ve mevcut istasyonun esaslı tevsi, tadil ve ıslahı her türlü masrafları) adı ile yeniden açılan 115/A faslına birinci madde ile taahhüde girişilecek işler için 1 500 000 lira fevkalâde tahsisat konulmuş ve bu fasıl ad geçen kanuna bağlı (E) işaretli cetvelin Basın ve Yayın Umum Müdürlüğü kısmına ilâve edilmiştir.

MUVAKKAT MADDE 2. —
Birinci muvakkat madde ile yeniden açılmış olan 115/2

Hü.

Na. E.

B. E.

faslına ait olmak üzere 1944 yılı Muvazenei Umumiye Kanununa bağlı (R) işaretli cetvelin Basın ve Yayın Umum Müdürlüğü kısmına aşağıdaki formül ilâve edilmiştir.

(115/A : Yeniden kurulacak radyo istasyonları inşası, tesisi ve mevcut istasyonun esaslı tevsi, tadil ve ıslahı her türlü masrafları «bu işlere ait projelerin tanzimine, inşaat ve tesatın murakabesine, tecrübe işletmelerine mütaallik her türlü masraflarla bu hususta istihdam edileceklerin ücret ve her türlü masrafları bu tertipten verilir.»).

MADDE 4. — Nafra Encümeninin dördüncü maddesi aynen.

MADDE 5. — Hükümetin dördüncü maddesi aynen.

MADDE 3. — Bu kanun neşri tarihinden mer'idir.

MADDE 4. — Bu kanun neşri tarihinden mer'idir.

MADDE 4. — Bu kanun hükümlerini icraya İcra Vekilleri Heyeti memurdur.

MADDE 5. — Hükümetin dördüncü maddesi aynen kabul edilmiştir.

Baş V. ve	
Ha. V. V.	Ad. V.
Ş. Saracoğlu	
M. M. V.	Da. V.
A. R. Artunkal	Hilmi Uran
Ha. V.	Ma. V.
	F. Ağralı
Mf. V.	Na. V.
	Sırrı Day
İk. V.	S. İ. M. V.
	Dr. H. Alataş
G. İ. V.	Zr. V.
Avad H. Ürgüblü	Ş. R. Hatipoğlu
Mü. V.	Ti. V.
A. F. Cebesoy	C. S. Siren

Muhasebei Umumiye Kanununun 77 nci maddesinin
değiştirilmesine dair kanun lâyihası ve Maliye ve Büt-
çe Encümenleri mazbataları (1/317)

T. C.

Başvekâlet

Muamelât Umumî Müdürlüğü

Tetkik Müdürlüğü

Sayı : 71 - 118

6/1766

26 . VI . 1944

Büyük Millet Meclisi Yüksek Reisliğine.

1050 sayılı Muhasebei Umumiye Kanununun 77 nci maddesinin değiştirilmesine dair Ziraat Vekilliğince hazırlanan ve İera Vekilleri Heyetince 22 . VI . 1944 tarihinde Yüksek Meclise arzı kararlaştırılan kanun lâyihasının esbabı mucibesiyile birlikte sunulmuş olduğunu arz ederim.

Başvekil

Ş. Saracoğlu

Mucip sebepler

Orman Koruma Genel Komutanlığı 1937 mali yılında teşekkül etmiştir. Daha evvel neşredilmiş ve tatbik mevkiine konulmuş olan Muhasebei Umumiye Kanununun 77 nci maddesi hükümleri arasında bu komutanlığın adı bulunmadığından, bütçeye mevzu istihbarat tahsisatının sarf ve istimalinde her sene bir çok güçlüklerle karşılaşmıştır.

Bu güçlüğü önlemek ve esası bir şekilde kolaylığı temin etmek için mezkûr kanunun işbu maddesinin ilişik kanun lâyihası teklifinde yazılı olduğu üzere değiştirilmesine zaruret hâsıl olmuştur.

Maliye Encümeni mazbatası

T. B. M. M.

Maliye Encümeni

Esas No. 1/317

Karar No. 49

12 . VII . 1944

Yüksek Reisliğe

1050 sayılı Muhasebei Umumiye Kanununun 77 nci maddesinin değiştirilmesine dair Ziraat Vekilliğince hazırlanan ve İera Vekilleri Heyetince 22 . VI . 1944 tarihinde Yüksek Meclise arzı kararlaştırılan ve Başvekâletin 26 Haziran 1944 tarih ve 6/1766 sayılı tezkeresiyle Yüksek Meclise sunulup Encümenimize havale buyurulan kanun lâyihasıyla esbabı mucibe mazbatası Hükümet mümessillerinin huzuriyle tetkik ve müzakere olundu.

Hükümet mucip sebepler lâyihasında görüleceği gibi Muhasebei Umumiye Kanununun 77 nci maddesi hükümleri arasında Orman Muhafaza Komutanlığının adı bulunmamasından

doğan müşkülleri önlemek maksadiyle teklif edilmekte bulunan tadil Encümenimizce yerinde görülerek aynen kabul olunmuştur.

Havalesi mucibince Bütçe Encümenine tevdi buyurulmak üzere Yüksek Reisliğe sunulur.

Maliye En. Rs.	M. M.	Kâtip
İstanbul	Aydm	Ankara
A. Bayındır	A. Menderes	M. Aksoley
Antalya	Antalya	Kastamonu
II. T. Dağhoğlu	Dr. G. Kahrama	H. Çarıklı
Malatya	Tekirdağ	Tokad
M. N. Zabcı	E. Ataç	C. Kovalı
	Urfa	
	M. E. Tekeli	

T. B. M. M.

Bütçe Encümeni

Mazbata No. 140

Esas No. 1/317

13 . IX . 1944

Yüksek Reisliğe

1050 sayılı Muhasebei Umumiye Kanununun 77 nei maddesinin değiştirilmesine dair Ziraat Vekilligince hazırlanan ve Başvekâletin 26 . VI . 1944 tarihli ve 6/1766 sayılı tezkeresiyle Yüksek Meclise sunulan kanun lâyihası Maliye Encümeni mazbatasıyla birlikte Encümenimize tevdi buyurulmakla Ziraat Vekâleti namına Orman Koruma Genel Komutanlığı ve Maliye Vekâleti mümessilleri hazır buldukları halde tetkik ve müzakere olundu.

Muhasebei Umumiye Kanununun 77 nei maddesi bazı daire bütçelerine mevzu mesture ve istihbarat tertiplerine ait tahsisatın sarf usulünü göstermektedir. 1927 senesinde kabul edilmiş olan kanunda bu daireler, Millî Müdafaa, Hariciye, Dahiliye, Emniyeti Umumiye ve Rüşumat olarak tadat ve tahdit edilmiş ve Orman Umum Müdürlüğü bu tarihten sonra mülhak bütçe haline konmuş olduğundan mezkûr bütçeye mevzu istihbarat tahsisatı hakkında Muhasebei Umumiye kanununun zikri geçen 77 nei maddesinde bir sarahat bulunmamış olmakla bu noksan, her yıl mezkûr Umum Müdürlük bütçe kanunlarına konan bir hükümlerle telâfi ve tahsisatın sarfı imkân altına alınmakta bulunmuş ise de bütçe kanunlarında daimî mahiyeti haiz hükümlerin yer almaması Muhasebei Umumiye Kanununun icabından bulunmasına mebni bu hüküm 1944 malî yılı Orman Umum Müdürlüğü Bütçe Kanunundan çıkarılmış ve binnetice 1944 yılı istihbarat tahsisatının mahrem şekilde sarfına imkân kalmamıştır.

Lâyiha, mezkûr bütçeye mevzu istihbarat tahsisatının mahrem şekilde sarfını temin için bu hususta ana hükmü ihtiva eden Muhasebei Umumiye Kanununun 77 nei maddesine Orman Muhafaza Genel Komutanlığının da ilâvesini temin maksadiyle tanzim edilmiş ve Encümenimizce de esas itibariyle kabule şayan görülmüştür. Şu kadar ki, Millî Müdafaa, Dahiliye ve Hariciye Vekâletleri bütçelerinde mesture tahsisatı mevcut olmayıp hâlen bütün mesture tahsisatı Başvekâlette toplanmış ve yalnız bazı dairelerin hususiyetleri icabı bütçelerine istihbarat tahsisatı konulmuş olduğundan maddenin bunlara münhasır surette yazılması Encümenimizce lüzumlu görülmüş ve madde bu esas dairesinde yeniden tanzim edilmiştir.

Müstacelen müzakeresi dileğiyle Umumî Heyetin tasvibine arz edilmek üzere Yüksek Reisliğe sunulmuştur.

Reis V.	Bu M. M.	Kâtip
Kastamonu	İstanbul	İstanbul
T. Coşkan	İ. H. Ülkmen	F. Öymen
Antalya	Balıkesir	Çanakkale
N. E. Sumer	S. Örgöçven	S. T. Arsal
Edirne	Giresun	İsparta
N. Gündüzalp	M. Akkaya	M. Karaağaç
Manisa	Rize	Tokad
F. Kurdoğlu	T. B. Balta	H. N. Keşmir
Trabzon		Zonguldak
M. S. Anamur		H. A. Kuyucak

HÜKÜMETİN TEKLİFİ

1050 sayılı Muhasebe Umumiye Kanununun 17 nci maddesinin değiştirilmesine dair kanun lâ-yihası

MADDE 1. — 1050 sayılı Muhasebe Umumiye Kanununun 77 nci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir:

MADDE 77. — Millî Müdafaa ve Gümrük ve İnhisarlar Vekâletiyle Emniyet İşleri ve Orman Umum Müdürlükleri bütçelerine mevzu mes-ture ve aynı mahiyeti haiz istihbarat tahsisatla-rına ait ita ve tediye emirleri mesul vekili ile Maliye Vekili ve Başvekil tarafından müştereken imza edilmiş bir kararnameye müsteniden tanzim olunur. Bu ita ve tediye emirleri gereğince tedi-ye yapılması ancak imza eden vekillerin mevki-lerini muhafaza ettikleri müddetçe mümkündür.

MADDE 2. — Bu kanun neşri tarihinden mer'idir.

MADDE 3. — Bu kanunun hükümlerini İera-ya İera Vekilleri Heyeti memurdur.

22 . VI . 1944

Bş. V. ve		
H. V. V.	Ad. V.	M. M. V.
Ş. Saracoğlu	R. Türel	A. R. Artunkal
Da. V.	Ha. V.	Ma. V.
Hilmi Uran		F. Ağralı
Mf. V.	Na. V.	İk. V.
Yücel	Surri Day	Fuad Sirmen
S. İ. M. V.	G. İ. V.	Zr. V.
Dr. H. Alataş	Suad H. Ürgüblü	Ş. R. Hatipoğlu
	Mü V.	Ti. V.
A. F. Cebesoy		C. S. Siren

BÜTÇE ENCÜMENİNİN DEĞİŞTİRİŞİ

Muhasebe Umumiye Kanununun 77 nci madde-sinin değiştirilmesi hakkında kanun lâ-yihası

MADDE 1. — 26 . V . 1927 tarihli ve 1050 sayılı Muhasebe Umumiye Kanununun 77 nci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir:

(Başvekâlet bütçesinin mesture tertibiyle Gümrük ve İnhisarlar Vekâleti, Emniyet ve Orman Umum Müdürlükleri bütçelerinin istihbarat tertiplerine ait ita ve tediye emirleri mesul vekil ile Maliye Vekili ve Başvekil taraflarından müş-tereken imza edilmiş bir kararnameye müsteni-den tanzim olunur. Bu ita ve tediye emirleri ge-reğince tediye yapılması ancak imza eden vekille-rin mevkillerini muhafaza etmelerine bağlıdır.)

MADDE 2. — Hükümetin ikinci maddesi ay-nen.

MADDE 3. — Hükümetin üçüncü maddesi aynen.

